

Granskning av årsredovisning 2022

Lycksele kommun

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning.....	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Avgränsning.....	3
2.4. Metod och genomförande	4
3. Granskningsresultat.....	5
3.1. Förvaltningsberättelse.....	5
3.1.1. Översikt över verksamhetens utveckling.....	5
3.1.2. Den kommunala koncernen	5
3.1.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	6
3.1.4. Händelser av väsentlig betydelse	6
3.1.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	6
3.1.6. Väsentliga personalförhållanden	7
3.1.7. Förväntad utveckling	7
3.2. Räkenskaper	7
3.2.1. Årets resultatutfall	7
3.2.2. Resultaträkning och balansräkning.....	8
3.2.3. Kassaflödesanalys	10
3.2.4. Sammanställda räkenskaper.....	10
3.2.5. Noter.....	10
3.2.6 Drift- och investeringsredovisning	10
4. Sammanfattande bedömning.....	12

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lycksele kommun granskat årsredovisningen för 2022. Uppdraget utgör en obligatorisk del av den årliga granskningen.

Syftet med granskningen är att bedöma om årsredovisningen är upprättad enligt lag och god redovisningssed.

Vår sammanfattande bedömning är att:

- ▶ Årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.
- ▶ Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.
- ▶ En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.
- ▶ Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Viktigare iakttagelser som gjorts under granskningen är att:

- ▶ En större, felaktigt, utbetalning av milersättning till en god man har gjorts under året. Utbetalningen har uppmärksammats av den gode mannen som senare också har återbetalat de felaktiga beloppet.
- ▶ Ett av kommunens investeringsprojekt markant har överstigit sin budget under året utan godkännande.
- ▶ Det sätt som kommunen beslutar sin budget inte överensstämmer med uppställning av intäkter och kostnader i bokföring och årsredovisning, vilket försvårar uppföljning av avvikelser i revisioner och även för läsaren av årsredovisningen.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Genomföra en översyn över sina rutiner för utbetalning av ersättningar till gode män för att säkerställa att inga liknande incidenter uppstår med felaktiga utbetalningar.
- ▶ Se över sina rutiner för uppföljning av kostnader i investeringsprojekt samt rutiner för godkännande av budgetöverdrag.
- ▶ Se över om uppställningen av budgeten vid beslut kan kompletteras med en uppställning i linje med bokföring och årsredovisning för att underlätta uppföljning.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I Lag om kommunal redovisning (LKBR) regleras externredovisningen för kommuner och regioner. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som enligt kommunallagen (11 kap. 19 §) är ansvarig för årsredovisningens upprättande. När det gäller nämndernas redovisning, ska den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer och granskas i Lycksele kommun inom ramen för den grundläggande granskningen.

Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12 kap. 2 §) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Detta sker inom ramen för separat granskning av balanskravsresultat och god ekonomisk hushållning.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Inom ramen för denna granskning bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet, vilket sker inom ramen för revisionsberättelsen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Är årsredovisningen upprättad enligt gällande regelverk (LKBR och RKR)?
- ▶ Finns väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner vad gäller årsredovisningens beskrivningar av verksamhetens ekonomiska resultat, budgetutfall, finansiering och ekonomiska ställning?
- ▶ Är förvaltningsberättelsen förenlig med årsredovisningens övriga delar?

Granskningen innebär en bedömning av om årsredovisningens innehåll motsvarar normgivning och att de redovisade utfallen är förenliga med kommunallagen och kommunens egna styrdokument. Bedömningskriterierna hämtas från:

- ▶ Kommunallagen (KL)
- ▶ Lagom om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ▶ Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR)
- ▶ Fullmäktiges budget

2.3. Avgränsning

Granskningen är avgränsad till årsredovisningen, sidan 7-74 för 2022.

2.4. Metod och genomförande

Granskningen av kommunens årsredovisning har genomförts i enlighet med god kommunal revisionspraxis. Revisionen har skett genom granskning av kommunens bokslut och årsredovisning.

Granskningen omfattar:

- ▶ Förvaltningsberättelse
- ▶ Resultaträkning
- ▶ Balansräkning
- ▶ Kassaflödesanalys
- ▶ Sammanställd redovisning
- ▶ Drift- och investeringsredovisning
- ▶ Noter

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Fel i räkenskaper betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här nämnda brister kan förekomma.

3. Granskningsresultat

3.1. Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska i och med införandet av LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande underrubriker:

- ▶ Översikt över verksamhetens utveckling
- ▶ Den kommunala koncernen
- ▶ Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- ▶ Händelser av väsentlig betydelse
- ▶ Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- ▶ God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- ▶ Balanskravsresultat
- ▶ Väsentliga personalförhållanden
- ▶ Förväntad utveckling

Om inte annat anges i R15 ska under varje huvudrubrik lämnas upplysningar om så väl kommunen som juridisk person och som koncern.

Notera att god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning samt balanskravsresultat granskas i separat rapport.

Bedömning: Vi bedömer att förvaltningsberättelsens disposition ligger i linje med LKBR och RKR R15.

3.1.1. Översikt över verksamhetens utveckling

Utvecklingen ska redovisas genom att aktuellt år jämförs med tidigare år och väsentliga förändringar kommenteras. Det gäller såväl utvecklingen sedan föregående år som längre trender. Lämpligtvis sker redovisningen i tabellform.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av verksamhetens utveckling, i allt väsentligt, är tillräcklig.

3.1.2. Den kommunala koncernen

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en översiktlig beskrivning av de enheter som ingår i den kommunala koncernen. Upplysningar ska också lämnas om privata utförare om de är av väsentlig betydelse. Beskrivningen kan ske med stöd av ett eller flera organisations-scheman/tablåer.

Bedömning: Vi bedömer att förvaltningsberättelsen ger en översiktlig bild av kommunkoncernen och dess enheter.

3.1.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat eller ekonomiska ställning.

Övrigt krav på innehåll i detta avsnitt är:

- Analys av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer samt vidtagna åtgärder. Upplysningar ska särskilt lämnas för finansiella risker och hur de hanterats.
- Upplysningar om de totala pensionsförpliktelserna för kommunkoncernen och kommunen samt en uppföljning av fullmäktiges riktlinjer för förvaltningen av pensionsmedel enligt normerat schema.
- Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet kan också redovisas i avsnittet.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen i avsnittet, i allt väsentligt, ligger i linje med lagstiftning och rekommendation.

3.1.4. Händelser av väsentlig betydelse

Upplysning ska lämnas om hur händelser av väsentlig betydelse påverkar de finansiella rapporterna. Upplysningen kan exempelvis innehålla beskrivningar utifrån nettoinvesteringar, skulder, intäkter, kostnader, och årets resultat. Exempel på händelser kan vara:

- Köp, försäljning, etablering och nedläggning av verksamhet
- Omstruktureringar
- Ingångna avtal med väsentlig påverkan på verksamheten
- Större investeringar
- Betydande rättstvister

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av händelser av väsentlig betydelse, i allt väsentligt, är tillräcklig.

3.1.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen. Avsnittet kan beskriva:

- Ansvarsstruktur - styrenheter
- Centrala styrdokument
- Mål, budget och ramar
- Planering, uppföljning och uppsikt
- Intern kontroll

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten, i alla väsentligt, är tillräcklig.

3.1.6. Väsentliga personalförhållanden

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga personalförhållanden i den kommunala koncernen och kommunen, bland annat ska upplysningar om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret lämnas.

Uppgifter om personalen, sjukfrånvaro och jämställdhet redovisas i avsnittet: Viktiga förhållanden för resultat och ställning.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av väsentliga personalförhållanden, i allt väsentligt, är tillräcklig.

3.1.7. Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om kommunens och koncernens förväntade utveckling. Upplysningarna ska avse dels vad som faktiskt är känt om framtiden, dels förväntningar som finns och som är baserade på konkreta kända förhållanden som berör koncernen och kommunen direkt eller indirekt. De risker och osäkerhetsfaktorer som är förknippade med dessa förhållanden ska kommenteras.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av kommunens förväntade utveckling, i allt väsentligt, är tillräcklig.

3.2. Räken skaper

3.2.1. Årets resultatutfall

Kommunen gör i år ett resultat på -77 mkr jämfört med 41 mkr under föregående år. Orsaken till det svaga resultatet är till stor del att finna i en större inbetalning som gjorts i december 2022 för att minska pensionsskulden för pensioner intjänade före 1998. Skulden för dessa redovisas i enlighet med RKR:s riktlinjer som en ansvarsförbindelse som 2021 uppgick till 335 mkr. Med anledning av kommunens starka likviditet i slutet av 2022 så har man gjort en extra avbetalning på denna pensionsskuld uppgående till 119 mkr, vilket gör att utgående skuld per 2022-12-31 minskat till 245 mkr.

Borträknat denna extra avbetalning på pensionsskulden så skulle kommunen haft ett resultat på ca 42 mkr, vilket ligger i linje med föregående år. Resultatet skulle ligga markant över budget och även över prognosen från delåret 2022, där man räknade med ett resultat på 35,5 mkr.

Anledningen till ett sådant starkt resultat är till stor del att finna i de väsentligt högre skatteintäkterna och generella stadsbidrag som överstiger budget med 35, respektive 8 mkr.

3.2.2. Resultaträkning och balansräkning

Tabell. Resultaträkning

	Utfall 2022	Utfall 2021	Avvikelse mot fg år
Verksamhetens intäkter	229	237	-9
Verksamhetens kostnader	-1258	-1115	-143
Avskrivningar	-41	-39	-2
Verksamhetens nettokostnader	-1070	-916	-154
Skatteintäkter	636	601	35
Generella statsbidrag och utjämnung	361	353	8
Verksamhetens resultat	-73	38	-111
Finansiella intäkter	9	6	2
Finansiella kostnader	-13	-3	-10
Resultat efter finansiella poster	-77	41	-118

Vi har i vår granskning gjort en genomgång av resultaträkningen och följt upp större förändringar mellan åren. Vi har under den granskningen gjort följande iakttagelser:

- Bidragsintäkterna från bland annat Socialstyrelsen och AMS har minskat mot föregående år och gör att de totala bidragsintäkterna är ca 13 mkr lägre.
- Fastighetskostnaderna ökar markant och överstiger budget när kommunen under året gjort en renovering av en fastighet i Kristineberg som blev dyrare än planerat. Denna såldes sedan externt och medförde en realisationsförlust på 5,4 mkr som tynger resultatet. Kommunstyrelsen anger att man med anledning av denna händelse kommer att se över sina rutiner för ekonomisk hantering kring investeringsprojekt.

Vi har under vår granskning noterat en större löneutbetalning om 240 tkr som under mars 2022 gjordes felaktigt till en god man. Orsaken till felaktigheten är en felaktig registrering av milersättning som blivit mycket större än vad som var avsatt, och där ingen kontroll fångade upp felaktigheten innan utbetalning gjordes. Den gode mannen själv uppmärksammade kommunen på problemet och har återbetalat den felaktiga ersättningen.

Vi kan likt tidigare år konstatera att budget för kommunens resultat har en annan uppställning än resultaträkningen som den redovisas i bokföringen och årsredovisningen, vilket försvårar uppföljning av avvikelser mot budget i revisionen.

Bedömning: Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både intäkter och kostnader är det vår bedömning att kommunens resultaträkning inte omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner eller fel i väsentlig omfattning.

Vi rekommenderar kommunen utifrån noteringarna i vår granskning att se över om den interna kontrollen kopplat till lönehanteringen behöver förstärkas, för att säkerställa att inga liknande incidenter förkommer med större felaktigheter kopplat till löneutbetalningarna.

Vi rekommenderar även kommunen att se över om uppställningsformen för framtida budgetar för att möjliggöra en lättare uppföljning av utfall av årets kostnader mot budget i revisionen, men även för en läsare av årsredovisningen.

Tabell. Balansräkning

	2022-12-31	2021-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	556	524
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	253	344
TILLGÅNGAR	810	867
EGET KAPITAL	521	598
AVSÄTTNINGAR	15	15
SKULDER	274	255
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	810	867
PANTER	-	-
ANSVARSFÖRBINDELSER	715	757
PENSIONSFRÖPLIKTELSE	245	335
ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER	470	422

Balansräkningen har granskats utifrån följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt i enlighet med god redovisningssed för kommunal verksamhet. Vidare har respektive balanspost avstämts mot bokslutsdokumentation och underbilagor. Genom stickprovskontroller och avstämning mot sidoordnade system har kontroll genomförts att poster värderats och periodiserats på ett korrekt sätt.

lakttagelser:

Vi noterar att kommunen investerat i exploateringsfastigheter under året som ökat från 1,8 mkr 2021 till 11,5 mkr 2022.

Vi noterar att de kortfristiga placeringarna har minskat markant från 170 mkr 2021 till 86 mkr 2022 och att de medel som frigjorts vid försäljning har brukats till den inlösen av pensionsskuld som omnämns ovan.

Bedömning: Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både tillgångar och skulder är det vår bedömning att kommunens balansräkning inte omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner, eller fel i väsentlig omfattning.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

3.2.4. Sammanställda räkenskaper

Lycksele kommun upprättar en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för företag där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår således hel- eller delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital.

Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Vi har granskat gjorda koncernelimineringar stickprovsvis samt analyserat förändringen mellan ingående och utgående eget kapital.

Bedömning: Vi bedömer att de sammanställda räkenskaperna i allt väsentligt är upprättade i enlighet med LKBR och RKR R16 och ger en rättvisande bild av verksamheten och den ekonomiska ställningen för Lycksele kommun och dess koncern per den 31 december 2022. Vid granskningen har inga fel av väsentlig karaktär identifierats.

3.2.5. Noter

Vi har granskat de notupplysningar som lämnas med fokus på att fullständiga upplysningar lämnas, att notupplysningarna hänger samman med ovanstående räkningar och att dessa korrekt avspeglar de underliggande räkenskaperna.

Vi konstaterar att kommunstyrelsen i år har genomfört ett omfattande arbete med att uppdatera sina noter i enlighet med RKR:s rekommendationer. Vi har under tidigare granskningar haft åsikter om att noterna inte följt RKR:s rekommendationer och finner det därför som mycket positivt att noterna i år har uppdaterats.

Bedömning: Vår bedömning att årsredovisningen i allt väsentlig lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar i noter.

3.2.6 Drift- och investeringsredovisning

För driftredovisningen så har verksamhetens nettokostnad 2022 uppgått till -77,4 mkr (fg år 40,8 mkr). Utfallet understiger budget med -100 mkr. Förklaringar till avvikelserna på nämnds nivå förklaras i årsredovisningen och vi bedömer att driftredovisningen, i allt väsentlig, redovisar hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts av fullmäktige för den löpande verksamheten.

Avseende investeringsredovisning så har investeringar uppgående till 78,8 mkr upparbetats mot en budgeterad volym om 70,2 mkr. Vi har stickprovsvis granskat de under 2022

pågående projekten och kan konstatera att vi inte finner några väsentliga felaktigheter. Fokus i revisionen har varit på stora projekt, att följa upp mot budget men även detaljgranskning.

Bedömning: Vi bedömer att Drift- och Investeringsredovisningen, i allt väsentligt, ger en samlad bild av verksamheterna under året och är i allt väsentligt korrekt redovisade.

4. Sammanfattande bedömning

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt god revisionssed för Lycksele kommun för år 2022-01-01-2022-12-31.

Vår sammanfattande bedömning är att:

- ▶ Årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.
- ▶ Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.
- ▶ En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.
- ▶ Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Viktigare iakttagelser som gjorts under granskningen är att:

- ▶ En större, felaktigt, utbetalning av milersättning till en god man har gjorts under året. Utbetalningen har uppmärksammats av den gode mannen som senare också har återbetalat det felaktiga beloppet.
- ▶ Ett av kommunens investeringsprojekt markant har överstigit sin budget under året utan godkännande.
- ▶ Det sätt som kommunen beslutar sin budget inte överensstämmer med uppställning av intäkter och kostnader i bokföring och årsredovisning, vilket försvårar uppföljning av avvikelser i revisioner och även för läsaren av årsredovisningen.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Genomföra en översyn över sina rutiner för utbetalning av ersättningar till gode män för att säkerställa att inga liknande incidenter uppstår med felaktiga utbetalningar.
- ▶ Se över sina rutiner för uppföljning av kostnader i investeringsprojekt samt rutiner för godkännande av budgetöverdrag.
- ▶ Se över om uppställningen av budgeten vid beslut kan kompletteras med en uppställning i linje med bokföring och årsredovisning för att underlätta uppföljning.

Lycksele 2023-04-03

Johan Pettersson
EY, Auktoriserad revisor
Ansvarig för granskning av räkenskaper